

31996L0009

L 77/20

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1996 3 27

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 96/9/EB**1996 m. kovo 11 d.****dėl duomenų bazių teisinės apsaugos**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

trukdyti laisvam prekių arba paslaugų judėjimui Bendrijoje;

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 57 straipsnio 2 dalį, 66 ir 100a straipsnius,

- (5) kadangi autorių teisė išliks kaip tam tikra išskirtinė teisė autoriams, kurie sukūrė duomenų bazes;

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

- (6) kadangi, nesant suderintų įstatymų dėl nesąžiningos konkurencijos arba precedentų teisės sistemos šiuo klausimu, vis dėlto būtinos kitos papildomos priemonės, kad būtų išvengta neteisėto duomenų bazės perkėlimo ir (arba) panaudojimo;

laikydami Sutarties ⁽³⁾ 189b straipsnyje nustatytos tvarkos,

- (1) kadangi šiuo metu galiojantys teisės aktai nepakankamai gerai apsaugo visų valstybių narių duomenų bazes; kadangi ten, kur tokia apsauga yra, ji skiriasi pagal savybes;

- (7) kadangi duomenų bazių kūrimas reikalauja didelių žmogiškų, techninių ir finansinių išteklių investavimo, o jas kopijuoti arba prie jų prieiti galima panaudojus tik mažą dalį savarankiškam jų kūrimui skirtos sumos;

- (2) kadangi tokie valstybių narių teisės aktuose numatyti duomenų bazių teisinės apsaugos skirtumai trukdo normaliam vidaus rinkos funkcionavimui, kai kalbama apie duomenų bazes ir ypač apie fizinių ir juridinių asmenų laisvę naudojantis operatyviosiomis (*on-line*) duomenų bazėmis teikti prekes ir paslaugas, remiantis visoje Bendrijoje suderintomis teisinėmis priemonėmis; kadangi tokie skirtumai gali dar labiau išryškėti, šioje srityje valstybėms narėms priėmus naujus teisės aktus, o tokia tendencija vis labiau pastebima tarptautiniu mastu;

- (8) kadangi neteisėtas duomenų bazės perkėlimas ir (arba) panaudojimas gali turėti rimtų ekonominių ir techninių pasekmių;

- (9) kadangi duomenų bazės yra gyvybiškai svarbus įrankis kuriant Bendrijos informacijos rinką; kadangi šio įrankio gali reikėti ir kitose srityse;

- (3) kadangi būtina pašalinti vidaus rinkai normaliai funkcionuoti trukdančius skirtumus ir neleisti atsirasti naujiems, kadangi neigiamai vidaus rinkos neveikiančių arba informacijos rinkai Bendrijoje formuotis netrukdančių skirtumų šalinti ir trukdyti jiems atsirasti nereikia;

- (10) kadangi vis labiau Bendrijoje ir visame pasaulyje didėjantis kasmet gaunamos ir apdorojamos informacijos kiekis visose prekybos ir pramonės srityse įrodo būtiną visoms valstybėms narėms investuoti į pažangias informacijos apdorojimo sistemas;

- (4) kadangi pagal įstatymus arba precedentinę teisę duomenų bazių autorių teisių apsauga įvairiomis formomis egzistuoja valstybėse narėse ir kadangi dėl valstybių narių teisės aktuose esančių apsaugos apimties ir sąlygų skirtumų nesuderintos intelektinės nuosavybės teisės gali

- (11) kadangi šiuo metu investicijų į duomenų bazes lygis tarp valstybių narių ir tarp Bendrijos bei didžiausių duomenų bazių gamintojų trečiųjų šalių labai skiriasi;

⁽¹⁾ OL C 156, 1992 6 23, p. 4 ir OL C 308, 1993 11 15, p. 1.

⁽²⁾ OL C 19, 1993 1 25, p. 3.

⁽³⁾ 1993 m. birželio 23 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 194, 1993 7 19, p. 144), 1995 m. liepos 10 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 288, 1995 10 30, p. 14), 1995 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 17, 1996 1 22) ir 1996 m. vasario 26 d. Tarybos sprendimas.

- (12) kadangi Bendrijoje tokios investicijos į modernias informacijos saugojimo ir apdorojimo sistemas yra įmanomos tik įvedus patikimą ir vienodą duomenų bazių autorių teisių apsaugos teisinę sistemą;

- (13) kadangi šia direktyva ginami darbų, duomenų ar kitokios medžiagos rinkiniai, kitaip dar vadinami „sankaupomis“, kurie tvarkomi, saugomi ir naudojami elektroninėmis, elektromagnetinėmis, elektrovaizdinėmis ir panašiomis apdorojimo priemonėmis;
- (14) kadangi šia direktyva reglamentuojama apsauga turi apimti taip pat ir neelektroniniu būdu sukurtas duomenų bazės;
- (15) kadangi kriterijai, taikomi norint nustatyti, ar tam tikra duomenų bazė turėtų būti saugoma autorių teisių, turėtų būti apibrėžti atsižvelgus į tai, ar bazės duomenys buvo parinkti ir išdėstyti pagal paties autoriaus sukurtą sistemą; kadangi tokia apsauga turėtų apimti ir duomenų bazės struktūrą;
- (16) kadangi tik duomenų bazės autoriaus darbo originalumas turėtų būti laikomas kriterijumi, nustatančiu, ar duomenų bazę turėtų ginti autorių teisių apsaugos teisės aktai, ypač atsisakant estetinių ar kokybinių kriterijų;
- (17) kadangi terminas „duomenų bazė“ pagal apibrėžimą turėtų apimti literatūros, meno, muzikos arba kitokių kūrinių, arba kitokios medžiagos rinkinius, pavyzdžiui, tekstų, garsų, vaizdų, skaičių, faktų ir duomenų; kadangi šis terminas turėtų apimti ir pavienių darbų, duomenų ar kitokios sistemai arba metodiškai sutvarkytos ir individualiai prieinamos medžiagos rinkinius; kadangi tai rodo, kad garso arba vaizdo įrašų, kinematografinių, literatūrinių ir muzikinių kūrinių apsaugos ši direktyva nereglamentuoja;
- (18) kadangi ši direktyva leidžia autoriams laisvai apsispręsti, ar jie leis įtraukti jų darbus į duomenų bazes arba kaip jie leis tai padaryti, ir ypač ar toks leidimas yra išimtinis; kadangi duomenų bazių apsauga *sui generis* teise nepažeidžia kitiems bazės duomenims galiojančių teisių ir kadangi, ypač tais atvejais, kai autorius arba atitinkamos teisės savininkas leidžia įtraukti keletą savo darbų ar kitokių temų į duomenų bazę pagal neišimtinę sutartį, trečioji šalis gali pasinaudoti šiais darbais ar temomis, gavusi privalomą autoriaus arba atitinkamos teisės savininko leidimą, kuriam netaikoma duomenų bazės sudarytojo *sui generis* teisė, kuri neleistų jai to daryti, bet tik tuo atveju, jei tie darbai ar temos nebus perkeltami iš duomenų bazės arba panaudojami pagal suteiktą leidimą;
- (19) kadangi paprastai kelių muzikinių įrašų rinkinys kompaktinėje plokštelėje (CD) nepriklauso šios direktyvos taikymo sričiai tiek dėl to, kad toks rinkinys neatitinka autorių teisių apsaugos reikalavimų, tiek dėl to, kad investicija į jį nėra tokia didelė, kad ją vertėtų domėtis *sui generis* teisių požiūriu;
- (20) kadangi šia direktyva reglamentuojamą apsaugą galima taikyti medžiagai, kurios reikia, kad galėtų funkcionuoti ir teikti informaciją tam tikros duomenų bazės, pavyzdžiui, aiškinamieji žodynai ir indeksavimo sistemos;
- (21) kadangi šioje direktyvoje numatyta apsauga taikytina duomenų bazėms, kuriose darbai, duomenys ar kitokia medžiaga yra sistemingai arba metodiškai išdėstyta; kadangi nebūtina, kad minėta medžiaga fizine prasme būtų tvarkingai saugoma;
- (22) kadangi elektroninės duomenų bazės pagal šią direktyvą gali apimti ir CD-ROM, ir CD-i diskus;
- (23) kadangi terminas „duomenų bazė“ nevartotinas kalbant apie kompiuterines programas, naudojamas duomenų bazėms kurti ir tvarkyti, kurios reglamentuojamos 1991 m. gegužės 14 d. Tarybos direktyva 91/250/EEB dėl kompiuterinių programų teisinės apsaugos ⁽¹⁾;
- (24) kadangi duomenų bazių nuoma ir skolinimas autorių teisių ir gretutinių teisių srityje yra reglamentuojami tik 1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyva 92/100/EEB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisės, intelektinės nuosavybės srityje ⁽²⁾;
- (25) kadangi autorių teisių terminą jau reglamentuoja 1993 m. spalio 29 d. Tarybos direktyva 93/98/EEB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos terminų sudarinimo ⁽³⁾;
- (26) kadangi į duomenų bazę įtrauktus autorių teisių saugomus darbus ir tam tikrų teisių saugomas temas taip pat gina ir atitinkamos išskirtinės teisės, ir jie negali būti įtraukiami į duomenų bazę arba iš jos pašalinami be teisių savininko arba jo teisių perėmėjo leidimo;
- (27) kadangi įtrauktų į duomenų bazę darbų autorinei teisei ir tam tikrai temoms taikomai teisei jokių būdu neturi įtakos tai, kad galioja atskira teisė parinkti ir išdėstyti tuos darbus ir temas duomenų bazėje;

⁽¹⁾ OL L 122, 1991 5 17, p. 42. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 93/98/EEB (OL L 290, 1993 11 24, p. 9).

⁽²⁾ OL L 346, 1992 11 27, p. 61.

⁽³⁾ OL L 290, 1993 11 24, p. 9.

- (28) kadangi duomenų bazę sudariusio fizinio asmens neturtinės teisės priklauso autoriui, kuris jomis naudojasi pagal valstybių narių įstatymus ir Berno konvencijos dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos nuostatas; kadangi minėtų neturtinių teisių ši direktyva nereglamentuoja;
- (29) kadangi susitarimus dėl samdomų darbuotojų sukurtų duomenų bazių sudaro pačios valstybės narės; kadangi dėl šios priežasties šia direktyva nedraudžiama valstybėms narėms savo teisės aktais nustatyti, kad duomenų bazę pagal savo pareigas arba darbdavio nurodymus sukūrus samdomam darbuotojui, visomis su tokia duomenų baze susijusiomis turtinėmis teisėmis naudojasi darbdavys, nebent sutartyje būtų numatyta kitaip;
- (30) kadangi autoriaus išimtinės teisės turi apimti teisę spręsti, kokių būdu ir kokių asmenų jo kūrinys gali būti naudojamas, ir ypač kontroliuoti savo darbų platinimą neigaliojamiems asmenims;
- (31) kadangi duomenų bazių autorių teisių apsauga numato duomenų bazių platinimą ne tik dauginimo būdu;
- (32) kadangi valstybės narės privalo užtikrinti, kad jų nacionalinės nuostatos dėl tokių veiksmų bent didžiąja dalimi atitiktų šioje direktyvoje numatytus reikalavimus;
- (33) kadangi platinimo teisių išnaudojimo problema neaktuali paslaugų sferoje paplitusių operatyviųjų (*on-line*) duomenų bazių atveju; kadangi tas pats taikytina tokios duomenų bazės materialiajam variantui, kurį teisių savininko leistas pasidaro pats naudotojas; kadangi priešingai tokioms intelektinės nuosavybės materialiosios išraiškos priemonėms kaip CD-ROM ir CD-i, kurios tampa prekėmis, kiekviena operatyviaja (*on-line*) duomenų baze naudojantis suteikta paslauga suprantama kaip veiksmas, kuriam pagal autorių teisių nuostatas būtinas leidimas;
- (34) kadangi, nepaisant to, teisių savininkui nusprendus suteikti naudotojui teisę naudotis duomenų baze pagal operatyviąją (*on-line*) sistemą ar kitokiomis platinimo priemonėmis, teisėtas naudotojas privalo turėti galimybę prieiti prie duomenų bazės ir ja naudotis sutartyje su teisių savininku nurodytais tikslais ir būdais, netgi jei kitu atveju tokie veiksmai būtų uždrausti;
- (35) kadangi būtina sudaryti draudžiamų veiksmų išimčių sąrašą, atsižvelgiant į tai, kad šios direktyvos reglamentuojamos autorių teisės apima tik duomenų parinkimą ir išdėstymą bazėje; kadangi valstybėms narėms atskirais atvejais turėtų būti suteikta galimybė numatyti tokias išimtis; tačiau kadangi besinaudodamos tokia galimybe valstybės narės turi remtis Berno konvencija ir taikyti išimtis tik duomenų bazės struktūrai; kadangi būtina skirti duomenų bazės asmeninio naudojimo išimtis nuo duomenų bazės dauginimo asmeniniam naudojimui išimčių, susijusių su valstybių narių nacionaliniais teisės aktais dėl mokesčių tuščioms laikmenoms ir įrašymo įrengimams;
- (36) kadangi terminas „moksliniai tyrimai“ šioje direktyvoje vartojamas ir gamtos, ir humanitarinių mokslų atvejais;
- (37) kadangi Berno konvencijos 10 straipsnio 1 dalies ši direktyva nekeičia;
- (38) kadangi dėl dažnėjančio skaitmeninių įrašų technologijų panaudojimo didėja rizika, kad bazės duomenys elektroniniu būdu bus dauginami ir tvarkomi be jos sudarytojo leidimo, ir gauta duomenų bazė bus identiška pirmajai, nors tokie veiksmai ir nelaikomi duomenų bazių struktūrinio išdėstymo autorių teisių pažeidimu;
- (39) kadangi šia direktyva siekiama apginti ne tik bazės duomenų originalaus parinkimo arba išdėstymo autorių teises, bet ir duomenų bazių sudarytojus nuo medžiagai gauti ir surinkti skirtų finansinių ir profesinių investicijų rezultatų pasisavinimo ir apsaugoti visą duomenų bazę arba jos dalis nuo tam tikrų naudotojo arba konkurento veiksmų;
- (40) kadangi *sui generis* teise siekiama užtikrinti investicijų, įdėtų bazės duomenims gauti, patikrinti ir pateikti, apsaugą per ribotą tokios teisės galiojimo laikotarpį; kadangi šias investicijas gali sudaryti finansų ir (arba) laiko, pastangų ir energijos sąnaudos;

- (41) kadangi *sui generis* teise siekiama suteikti duomenų bazės sudarytoji galimybę neleisti neteisėtai perkelti bazės duomenų arba jų dalies ir (arba) jų panaudoti; kadangi būtent duomenų bazės sudarytojas imasi iniciatyvos ir surizikuoja investuoti; kadangi šios nuostatos, ypač sudarytojo apibrėžimas, negalioja subrangovams;
- (42) kadangi ypatinga teisė neleisti neteisėtai perkelti bazės duomenų arba jų dalies ir (arba) jų panaudoti yra siejama su naudotojo veiksmais, peržengiančiais jam suteiktų teisių ribas ir todėl darančiais žalą investicijoms; kadangi teisė uždrausti neteisėtai perkelti bazės duomenis arba jų dalį ir (arba) juos panaudoti siejama ne tik su piratinės konkuruojančios produkcijos gamyba, tačiau ir su bet kuriuo naudotoju, kuris savo veiksmais daro didelę žalą (kokybine ir kiekybine prasme) investicijoms;
- (43) kadangi, persiunčiant duomenis operatyviaja (*on-line*) sistema, teisė uždrausti panaudoti bazės duomenis, kuria naudojasi duomenų gavėjas, tokios teisės savininkui pritarus, yra iki galo neišnaudota išraiškos atžvilgiu;
- (44) kadangi dėl bazės duomenų išdėstymo ekrane prireikus juos visus arba jų dalį laikinai arba visam laikui perkelti į kitą laikmeną būtina gauti teisės savininko leidimą;
- (45) kadangi teisė uždrausti neteisėtai perkelti ir (arba) panaudoti duomenų bazės nereiškia, kad autorinės teisės galioja paprastiems faktams ar duomenims;
- (46) kadangi teisė neleisti neteisėtai perkelti iš duomenų bazės visų arba didžiosios dalies darbų, duomenų ar medžiagų ir (arba) jų panaudoti neturėtų skatinti naujos teisės į pačius darbus, duomenis ar medžiagą sukūrimo;
- (47) kadangi konkurencijos tarp informacijos prekių ir paslaugų teikėjų labai *sui generis* teisės pagrindu kuriama apsauga neturi skatinti piktnaudžiavimo palankesne padėtimi, ypač kuriant ir platinant naujas prekes ir paslaugas, turinčias intelektualinę, dokumentinę, techninę, ekonominę arba komercinę pridėtinę vertę; kadangi todėl šios direktyvos nuostatos nepažeidžia nuostatos taikyti Bendrijos arba nacionalines konkurencijos taisykles;
- (48) kadangi šios direktyvos tikslas suteikti tinkamo ir vieno lygio duomenų bazių apsaugą, kaip priemonę, užtikrinančią atlyginimą duomenų bazės sudarytoji, skiriamą nuo 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo⁽¹⁾ tikslo garantuoti laisvą asmeninių duomenų judėjimą pagal bendrąsias taisykles, priimtas ginti pamatinės teisės, ypač teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, kuri yra pripažinta Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnyje; kadangi šios direktyvos nuostatos nepažeidžia kitų teisės aktų dėl duomenų apsaugos;
- (49) kadangi, nepaisant teisės neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visų arba didžiosios dalies bazės duomenų, turėtų būti numatyta, kad duomenų bazės sudarytojas arba teisių savininkas negali trukdyti teisėtam naudotoji perkelti neesmines duomenų bazės dalis ir jomis naudotis; tačiau kadangi toks naudotojas negali be pateisinamos priežasties pažeisti *sui generis* teisių, autorių arba panašių teisių savininko teisėtų interesų duomenų bazės darbų ir temų atžvilgiu;
- (50) kadangi valstybėms narėms turi būti suteikta galimybė numatyti teisės neleisti neteisėtai perkelti bazės duomenų arba didžiosios jų dalies ir (arba) jų panaudoti išimtis, jeigu duomenys perkeliama asmeniniam naudojimui, mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms arba jeigu duomenų perkėlimas ir (arba) panaudojimas vykdomas visuomenės saugumo tikslais arba atliekant administracines arba teismines procedūras; kadangi šios operacijos neturi pažeisti duomenų bazės sudarytoji išimtinių teisių tvarkyti duomenų bazę ir šių operacijų tikslas neturi būti komercinis;
- (51) kadangi valstybės narės, pasinaudojusios teise leisti teisėtam duomenų bazės naudotoji perkelti didesnę duomenų bazės dalį mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms, gali išduoti leidimus tik tam tikros kategorijos mokymo arba mokslinių tyrimų institucijoms;

(¹) OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

- (52) kadangi toms valstybėms narėms, kurios turi specifinių nuostatų dėl teisės, panašios į šioje direktyvoje apibrėžtą *sui generis* teisę, taikymo, naujai teisei turėtų būti leista palikti šiose nuostatose numatytas nusistovėjusias išimtis;
- (53) kadangi įrodyti, kad duomenų bazė negali būti užbaigta anksčiau negu numatytą dieną, yra jos sudarytojo pareiga;
- (54) kadangi įrodyti tam tikrų kriterijų, leidžiančių teigti, kad pakankamai didelis bazės duomenų keitimas turi būti laikomas pakankamai didele nauja investicija, yra tokios investicijos pagrindu atnaujintos duomenų bazės sudarytojo pareiga;
- (55) kadangi pakankamai didelė nauja investicija, kuriai nustatomas naujas apsaugos terminas, gali apimti esminį bazės duomenų turinio patikrinimą;
- (56) kadangi teisė neleisti neteisėtai perkelti bazės duomenų ir (arba) jų panaudoti turi galioti duomenų bazėms, kurių sudarytojai yra trečiųjų šalių piliečiai arba gyventojai, ir tokioms bazėms, kurias, kaip apibrėžta Sutartyje, sukūrė ne valstybėse narėse registruoti juridiniai asmenys, tik tuo atveju, jeigu trečiosios šalys teikia pakankamo lygio apsaugą duomenų bazėms, sudarytoms valstybių narių piliečių arba asmenų, turinčių nuolatinę gyvenamąją vietą Bendrijos teritorijoje;
- (57) kadangi, be priemonių, numatytų valstybių narių teisės aktuose dėl autorių ar kitokių teisių pažeidimo, valstybės narės privalo numatyti atitinkamas priemones dėl neteisėto bazės duomenų perkėlimo ir (arba) jų panaudojimo;
- (58) kadangi, be šia direktyva garantuojamos duomenų bazių struktūros apsaugos autorių teisėmis ir jų apsaugos nuo neteisėto perkėlimo ir (arba) panaudojimo *sui generis* teise, vis dar galioja ir kitos valstybių narių teisės aktų nuostatos dėl duomenų bazių prekių ir paslaugų tiekimo;
- (59) kadangi ši direktyva nepažeidžia jokių taisyklių, pripažintų valstybių narių teisės aktuose dėl garso ir vaizdo programų transliavimo, taikymo kitoms duomenų bazėms, kurias sudaro garsinė ir vaizdo medžiaga;
- (60) kadangi keletas valstybių narių šiuo metu taiko autorių teisių apsaugos priemones šioje direktyvoje numatytų tinkamumo kriterijų neatitinkančioms duomenų bazėms;

kadangi net jeigu duomenų bazės atitinka tinkamumo būti saugomoms pagal šią direktyvą nuo neteisėto duomenų bazės perkėlimo ir (arba) panaudojimo kriterijus, apsaugos laikas, numatytas tokiai teisei taikyti, yra daug trumpesnis, palyginti su laiku, kurį jiems garantuoja šiuo metu galiojančios nacionalinės priemonės; kadangi suvienodinus kriterijus, pagal kuriuos bus atrenkamos duomenų bazės autorių teisių apsaugai taikyti, apsaugos laikas, šiuo metu galiojantis autorių teisių savininkams, gali ir nesutrumpėti; kadangi šiai problemai spręsti turėtų būti numatytos laikinosios išimties; kadangi šios išimties turi galioti tik aptariamų valstybių narių teritorijoje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma duomenų bazių bet kokio pobūdžio teisei apsaugai.
2. Šioje direktyvoje terminas „duomenų bazė“ reiškia pavienių darbų, duomenų ar kitokios metodškai arba sistemingai sutvarkytos ir individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinamos medžiagos rinkinius.
3. Šia direktyva reglamentuojama apsauga netaikoma kompiuterinėms programoms, naudojamoms elektroniniu būdu pasiekiamų duomenų bazių sudarymui arba tvarkymui.

2 straipsnis

Taikymo srities apribojimai

Ši direktyva neturi pažeisti Bendrijos nuostatų dėl:

- a) teisinės kompiuterinių programų apsaugos;
- b) nuomos teisės, skolinimo teisės ir kitų su autorių teisėmis susijusių teisių intelektinės nuosavybės srityje;
- c) autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos termino.

II SKYRIUS

AUTORIŲ TEISĖS

3 straipsnis

Apsaugos objektas

1. Pagal šią direktyvą duomenų bazės, kurios pagal duomenų parinkimą ir išdėstymą, yra autoriaus intelektualinės veiklos rezultatas, yra saugomos autorių teisių. Kad būtų pripažintos tinkamomis tokiai apsaugai, jokių papildomų atrankos kriterijų nereikia.

2. Šia direktyva nustatyta duomenų bazių autorių teisių apsauga netaikoma patiems duomenims ir nepažeidžia jokių kitų su jais susijusių teisių.

4 straipsnis

Duomenų bazių autorystė

1. Duomenų bazės autoriumi laikomas ją sukūręs fizinis asmuo arba fizinių asmenų grupė, arba, jei tokia galimybė numatyta valstybių narių įstatymuose, juridinis asmuo, įstatymų prilygintas teisių savininkui.

2. Jeigu valstybės narės įstatymai pripažįsta kolektyvinį darbą, turtinės teisės priklauso autoriaus teisės turinčiam asmeniui.

3. Jeigu duomenų bazę kūrė visa fizinių asmenų grupė, išimtinės teisės taip pat priklauso visai grupei.

5 straipsnis

Apriboti veiksmai

Autorinių teisių saugomos duomenų bazės atžvilgiu duomenų bazės autorius turi išskirtinę teisę pats arba per įgaliotą asmenį:

- a) laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma dauginti visą duomenų bazę arba jos dalį;
- b) versti, taisyti, tvarkyti ir kitaip keisti duomenų bazę;
- c) bet kokia forma platinti visuomenei duomenų bazės arba jų kopijas. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje prarandama teisė kontroliuoti tokios kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje;
- d) informuoti apie duomenų bazę, ją rodyti ir demonstruoti visuomenei;

e) bet koku būdu dauginti, platinti po b punkte nurodytų veiksmų gautus rezultatus, apie juos informuoti visuomenę, juos jai rodyti ar demonstruoti.

6 straipsnis

Apribotų veiksmų išimtys

1. Jeigu teisėtas duomenų bazės arba jos kopijos naudotojas atlieka bet kuriuos 5 straipsnyje išvardytus veiksmus, būtinus bazės duomenims pasiekti ir jais naudotis, jam duomenų bazės autoriaus leidimas nebūtinas. Jeigu teisėtas naudotojas turi leidimą naudotis tik duomenų bazės dalimi, ši nuostata taip pat taikoma tik atitinkamai duomenų bazės daliai.

2. Valstybės narės turi galimybę numatyti 5 straipsnyje išvardytų teisių išimtis tokiais atvejais:

- a) jeigu neelektroninė duomenų bazė dauginama asmeniniais tikslais;
- b) jeigu duomenų bazė naudojama tik mokymo ir mokslinių tyrimų iliustracijoms, tiksliai nurodant informacijos šaltinį ir įrodžius nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį;
- c) jeigu duomenų bazė naudojama visuomenės saugumo labai arba administracinėms ir teisminėms procedūroms;
- d) jeigu galioja kitos nacionaliniuose įstatymuose numatytos nusistovėjusios autorių teisių išimtys, nepažeidžiant a, b ir c punktų.

3. Remiantis Berno konvencija dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos, šis straipsnis negali būti interpretuojamas taip, kad jo taikymas nepagrįstai pažeistų teisėtus teisių savininko interesus arba neleistų normaliai naudotis duomenų baze.

III SKYRIUS

SUI GENERIS TEISĖ

7 straipsnis

Apsaugos objektas

1. Valstybės narės numato duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytoji teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visos tokių duomenų bazės arba pakankamai didelės jos dalies, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus.

2. Šiame skyriuje:

9 straipsnis

- a) „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jo dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;
- b) „panaudojimas“ – tai bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje;

Viešas skolinimas nelaikomas nei perkėlimu, nei viešu skelbimu.

3. Pirmoje šio straipsnio dalyje minima teisė gali būti perduota, perleista arba suteikta pagal licenciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į duomenų bazės tinkamumą būti apsaugotai autorių ar kitomis teisėmis. Be to, ji taikoma, neatsižvelgiant į tokios bazės duomenų tinkamumą būti apsaugotiems autorių ar kitomis teisėmis. Duomenų bazių apsauga pagal šio straipsnio 1 dalyje numatytą teisę nepažeidžia patiems duomenims arba jų turiniui galiojančių teisių.

5. Pasikartojantis ir sistemingas duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas ir (arba) panaudojimas, reikalaujantis veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus, nėra leidžiamas.

8 straipsnis

Teisėtų naudotojų teisės ir pareigos

1. Bet kuriuo būdu viešai platinamos duomenų bazės sudarytojas negali sutrukdyti jos teisėtiems naudotojams perkelti ir (arba) viešai platinti jos nedideles kokybiškai ir kiekybiškai įvertintas dalis bet kokių tikslų. Jeigu teisėtas naudotojas yra įgaliotas perkelti ir (arba) viešinti tik tam tikrą duomenų bazės dalį, ši straipsnio dalis galioja tik tai daliai.

2. Bet kokių būdu viešai platinamos duomenų bazės teisėtas naudotojas negali imtis veiksmų, kurie prieštarauja normaliam duomenų bazių naudojimui ir nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus.

3. Bet kokių būdu viešai platinamos duomenų bazės teisėtas naudotojas negali kenkti autorių ar kitų teisių savininko duomenų bazėje esantiems darbams arba temoms.

Sui generis teisės išimtis

Valstybės narės gali nustatyti, kad bet kokių būdu viešai platinamos duomenų bazės teisėtas naudotojas gali be sudarytojo leidimo perkelti arba viešai platinti didelę jos dalį:

- a) asmeniniais tikslais perkelti neelektroninių bazių duomenis;
- b) perkelti bazės duomenis tik mokymo ir mokslinių tyrimų iliustracijoms, tiksliai nurodęs informacijos šaltinį ir įrodęs nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį;
- c) perkelti ir (arba) viešai platinti bazės duomenis visuomenės saugumo tikslais arba administracinėms ar teisminėms procedūroms.

10 straipsnis

Apsaugos terminas

1. 7 straipsnyje numatyta teisė įsigalioja nuo dienos, kai duomenų bazė baigiama kurti. Šios teisės galiojimas baigiasi po penkiolikos metų, skaičiuojant nuo kitų po duomenų bazės sukūrimo metų sausio 1 d.

2. Jeigu duomenų bazė pradedama platinti bet kokių būdu dar nepasibaigus šio straipsnio 1 dalyje numatytam galiojimo laikotarpiui, tokios teisės garantuojama apsauga galioja penkiolika metų, skaičiuojant nuo kitų metų po datos, kai duomenų bazė pirmą kartą buvo pateikta visuomenei, sausio 1 d.

3. Bet kokie pakankamai dideli duomenų bazės pakeitimai, įvertinti kokybiškai ir kiekybiškai, įskaitant pakeitimus, atsiradusius dažnai pildant, trinant ir taisant medžiagą, dėl kurių duomenų bazę būtų galima laikyti pakankamai didele nauja investicija, įvertinta kokybiškai ir kiekybiškai, suteikia teisę duomenų bazei, atsiradusiai dėl tokios investicijos, nustatyti tik jai vienai skirtą apsaugos terminą.

11 straipsnis

Apsaugos, suteikiamos pagal *sui generis* teisę, gavėjai

1. 7 straipsnyje numatyta teisė taikoma duomenų bazei, kurios sudarytojai arba teisių savininkai yra valstybės narės piliečiai arba asmenys, turintys nuolatinę gyvenamąją vietą Bendrijos teritorijoje.

2. Šio straipsnio 1 dalis taip pat taikoma bendrovėms ir įmonėms, įkurtoms pagal valstybių narių įstatymus ir turinčioms savo registruotą buveinę, centrinę administraciją arba pagrindinę verslo vietą Bendrijos teritorijoje. Tačiau tais atvejais, kai tokia bendrovė arba įmonė Bendrijos teritorijoje turi tik registruotą buveinę, jos veikla turi būti nuolat susijusi su valstybių narių ekonomika.

3. Susitarimus dėl 7 straipsnyje numatytos teisės taikymo trečiosiose šalyse sudarytoms, bet šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytų kriterijų neatitinkančioms duomenų bazėms Komisijos siūlymu sudaro Taryba. Tokiu būdu praplėstos duomenų bazių bet kokie pobūdžio apsaugos terminas neviršija 10 straipsnyje numatyto termino.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

12 straipsnis

Teisių gynimo priemonės

Pažeidus šia direktyva nustatytas teises, valstybės narės numato tinkamas teisių gynimo priemones.

13 straipsnis

Tolesnis kitų teisinių nuostatų taikymas

Ši direktyva nepažeidžia nuostatų, ypač nuostatų dėl autorių teisių ir gretutinių teisių, arba bet kokių kitų teisių ar įsipareigojimų dėl duomenų, darbų ir kitos iš duomenų bazės ištrauktos medžiagos, dėl teisių į patentą, prekės ženklų, pramoninių pavyzdžių teisių, dėl nacionalinių vertybių apsaugos, įstatymų dėl konkurenciją ribojančių veiksmų ir nesąžiningos konkurencijos, komercinių paslapčių, saugumo, slaptumo, duomenų apsaugos ir privataus gyvenimo neliečiamumo, dėl galimybės naudotis valstybės dokumentais ir sutarčių teisės.

14 straipsnis

Pavėluotas prašymas

1. Šia direktyva reglamentuojama apsauga autorių teisėmis skiriama ir duomenų bazėms, sudarytoms prieš 16 straipsnio 1 dalyje nurodytą dieną, jeigu iki tos dienos jos patenkina šioje direktyvoje numatytus reikalavimus duomenų bazių apsaugai autorių teisėmis gauti.

2. Tačiau jeigu duomenų bazė, valstybėje narėje saugoma autorių teisių susitarimais, šios direktyvos paskelbimo dieną neatitinka 3 straipsnio 1 dalyje pateiktų apsaugos autorių teisėmis tinkamumo kriterijų, nepaisant šio straipsnio 1 dalies,

šioje direktyvoje nenumatyta trumpinti pagal minėtus susitarimus galiojantį tos valstybės narės teikiamos apsaugos laiką.

3. Turint omenyje 7 straipsnyje numatytą teisę, pagal šios direktyvos nuostatas teikiama apsauga taip pat skiriama duomenų bazėms, kurios buvo užbaigtos ne anksčiau kaip penkiolika metų prieš 16 straipsnio 1 dalyje minimą datą ir kurios iki tos datos patenkino 7 straipsnyje numatytus reikalavimus.

4. Pagal šio straipsnio 1 ir 3 dalis teikiama apsauga nepažeidžia jokių veiksmų ir teisių, atitinkamai įvykdytų ir įgytų iki tose dalyse minimos datos.

5. Jeigu duomenų bazė buvo sudaryta ne seniau kaip penkiolika metų prieš 16 straipsnio 1 dalyje minimą datą, jos apsaugos terminas pagal 7 straipsnyje numatytą teisę baigiasi metų, einančių po penkiolikos metų termino nuo duomenų bazės sudarymo, sausio 1 d.

15 straipsnis

Kai kurių nuostatų galiojimas

Bet kokia 6 straipsnio 1 daliai ir 8 straipsniui prieštaraujanti sutarties nuostata laikoma negaliojančia.

16 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1998 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų vidaus teisės nuostatų tekstus.

3. Ne vėliau kaip trečiųjų metų, einančių po 1 dalyje minimos datos, pabaigoje, o vėliau – kas trejus metus, Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurioje, remdamasi specifine valstybių narių suteikta informacija, be kita ko, aptaria *sui generis* teisės taikymą, įskaitant 8 ir 9 straipsnius, ir ypač patikrina, ar šios teisės taikymas sudarė sąlygas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi ar kitaip trukdyti laisvai konkurencijai. Tokios aplinkybės pateisintų atitinkamų priemonių, įskaitant priverstinę licencijavimą, įvedimą. Prireikus Komisija, atsižvelgdama į pokyčius duomenų bazių srityje, teikia pasiūlymus dėl šios direktyvos patikslinimo.

17 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 1996 m. kovo 11d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

K. HÄNSCH

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. DINI
